

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 marca 2022 r.
w sprawie **D. E. i I. W.**,
oskarżonych z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 77 pkt 1 ustawy
o rachunkowości, art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.,
skarg wniesionych przez obrońcę oskarżonych,
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 5 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w S.,
z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt II K (...) i przekazującego sprawę do
ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił

- 1. oddalić skargi obrońcy oskarżonych,**
- 2. obciążyć oskarżonych D. E. i I. W. kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S., wyrokiem z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt II K (...), uniewinnił D. E. i I. W. od popełnienia czynów z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości, art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając go w całości na niekorzyść obojga oskarżonych i zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, obrazę przepisów

postępowania - art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. oraz obrazę przepisu prawa materialnego – art. 12 k.k.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S..

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu skarg wniesionych przez obrońcę oskarżonych oraz stwierdzeniu wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wyrokiem z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt V KS (...) uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy w G., rozpoznając ponownie apelację prokuratora, wyrokiem z dnia 5 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S.

Obrońca oskarżonych D. E. i I. W., na podstawie art. 539a § 2 k.p.k., wniósł skargi, w formie jednego pisma procesowego, na to rozstrzygnięcie, któremu zarzucił:

„naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., polegające na uchyleniu przez Sąd Okręgowy w G. wyroku w sprawie oskarżonych D. E. i I. W. i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, tj. Sądowi Rejonowemu w S., podczas gdy w myśl brzmienia art. 437 § 2 k.p.k. możliwość uchylenia wyroku uniewinniającego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius* określoną w art. 454 § 1 k.p.k. zachodzi wyłącznie wtedy, gdy sąd odwoławczy, w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego, czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k., natomiast dowody uzupełniające przeprowadzone przez Sąd Okręgowy w G. nie doprowadziły do poczynienia nowych ustaleń faktycznych względem tez sformułowanych w akcie oskarżenia, a dotychczas zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy nie pozwala na prawidłowe i bezsporne ustalenie potrzeby skazania D. E. i I. W., co potwierdził sąd I instancji, który oceniając zachowanie oskarżonych

przeprowadził postępowanie dowodowe w całości i na bazie swobodnej, uwzględniającej zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, analizy całego zgromadzonego materiału dowodowego orzekł o uniewinnieniu oskarżonych, natomiast na gruncie przedmiotowej sprawy nie ma konieczności przeprowadzania na nowo przewodu w całości, co wynika z treści zaskarżonego orzeczenia”.

Stawiając taki zarzut, obrońca wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w G. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi odwoławczemu.

W złożonej odpowiedzi na skargę, Prokurator Rejonowy w G. wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi obrońcy D. E. i I. W. nie są zasadne, gdyż skarżący nie wykazał, że wydanie, na etapie postępowania odwoławczego, orzeczenia kasatoryjnego naruszyło art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. Przepis ten zawiera przesłanki uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Z powiązania treści tego przepisu z treścią art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem I lub II instancji, zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960). Te uregulowania wskazują więc jednoznacznie, że aby Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą

uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Treść uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. wyraźnie wskazuje, jakimi powodami kierował się ten Sąd wydając zaskarżone skargami orzeczenie. Sąd odwoławczy szeroko odniósł się do błędów w rozumowaniu i ocenie dowodów dokonanych przez Sąd Rejonowy w S. wskazując, że jest ona dowolna głównie z tego powodu, że poprzez fragmentaryzację oceny dowodów i brak oceny wszystkich dowodów, a w szczególności dokumentów oraz brak weryfikacji wyjaśnień oskarżonych i zeznań świadków w oparciu o dostępne i ujawnione dokumenty, Sąd I instancji nie mógł dojść do wniosków umożliwiających poczynienie właściwych ustaleń faktycznych. Zdaniem Sądu odwoławczego ocena dowodów musi być uznana za niepełną także dlatego, że Sąd zupełnie pominął to, że poza zarzutem z art. 231 § 2 k.k. oskarżonym zarzucono popełnienie, kwalifikowanego kumulatywnie, czynu z ustawy o rachunkowości.

Podkreślić należy, że Sąd odwoławczy uzupełnił materiał dowodowy w toku rozprawy apelacyjnej i po jego ocenie, jak i ocenie pozostałego materiału dowodowego, doszedł do wniosku, iż jest on kompletny i nie zachodzi już konieczność jego uzupełnienia. Nadto wskazał, że wszystkie dowody ocenione wszechstronnie w myśl art. 7 k.p.k. i przy uwzględnieniu art. 410 k.p.k., są obciążające dla oskarżonych i istnieją podstawy do wydania wyroku skazującego.

Trafny więc jest wniosek, iż w układzie procesowym jaki wystąpił w przedmiotowej sprawie, Sąd odwoławczy nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż kasatoryjne, bowiem na przeszkodzie temu stał zakaz wynikający z art. 454 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.